

רע"פ 7665/16 - א. סביח למסחר כללי בע"מ, חמזה עליאן נגד מדינת ישראל - משרד התמ"ת

בבית המשפט העליון

רע"פ 7665/16

כבוד השופט א' שהם
1. א. סביח למסחר כללי בע"מ
2. חמזה עליאן

לפני:
המבקשים:

נגד

מדינת ישראל - משרד התמ"ת

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה, מיום 16.8.2016, בע"פ 18805-06-13, שניתן על ידי כב' השופטות ל' גליקסמן; ס' דוידוב-מוטולה; ו-א' רימון-קפלן

בשם המבקש: עו"ד מרואן ג'דעון

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה (כב' השופטות ל' גליקסמן; ס' דוידוב-מוטולה; ו-א' רימון-קפלן), בע"פ 18805-06-13, מיום 16.8.2016, בגדרו נדחה ערעורם של המבקשים על פסק דינו של בית הדין האזורי בירושלים (כב' השופטת י' שטיין) (להלן: בית הדין האזורי), בת"פ 46/10, הכרעת דין מיום 18.7.2012, וגזר דין מיום 22.4.2013.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 2.3.2014, הורשעה המבקשת 1, חברת "א.סביח למסחר כללי בע"מ" (להלן: החברה), לאחר ניהול משפט הוכחות, בביצוע 8 עבירות של העסקת עובד זר שלא כדין, לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: חוק עובדים זרים). המבקש 2, שהיה הבעלים ומנהלה הפעיל של החברה במועד הרלוונטי לכתב האישום, הורשע בעבירה של אחריות נושא משרה בהקשר לעבירות שביצעה החברה, לפי סעיף 5 לחוק עובדים זרים.

על-פי עובדות כתב האישום שהוגש נגד המבקשים, ביום 21.8.2005, נערכה ביקורת באתר בנייה של חברת "חיים זקן בנין והשקעות בע"מ" (להלן: חברת "חיים זקן"), בירושלים. במהלך הביקורת, נמצא כי מתוך 15 עובדים פלסטינים שעבדו במקום בעבודות שלד, 7 עובדים נמצאו ללא אישורי עבודה כדין; עובד אחד החזיק באישור עבודה מטעם חברת "י.שיבא"; וליתר העובדים, 7 במספר, היה אישור עבודה מטעם חברת "חיים זקן". בחקירה שערך אחד המפקחים בביקורת למר חיים זקן, הוא הבעלים של חברת "חיים זקן", נמצא כי החברה מבצעת עבורו את עבודות השלד באתר הבניה.

3. ביום 22.4.2013, ניתן גזר דינו של בית הדין האזורי. לצורך קביעת עונשם של המבקשים, שקל בית הדין לחומרה את עובדת ביצוע העבירות במסגרת עיסוקה של החברה, ובמטרה לגרוף רווח כלכלי. לצד הקולה, שקל בית הדין את חלופי הזמן מאז ביצוע העבירות; את היעדרן של הרשעות קודמות בעבירות דומות; ואת הקשיים הכלכליים בהם הייתה החברה מצויה. בעניינו של המבקש 2, התחשב בית הדין באופן מוגבל בלבד בטענות בדבר מצבו הכלכלי הקשה, משלא נתמכו טענות אלה באסמכתאות רלוונטיות. לאור שיקולים אלו, השית בית הדין האזורי קנס בסך של 233,600 ₪ על החברה, ואילו על המבקש 2 הוטל קנס בסך של 70,080 ₪. כמו כן, חויבו החברה והמבקש 2 לחתום על התחייבות כספית, בסך של 104,000 ₪ ו-52,000 ₪ בהתאמה, להימנע מביצוע עבירות שבהן הורשעו בתיק זה, במשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין.

4. המבקשים לא השלימו עם פסק דינו של בית הדין האזורי, והגישו ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. במסגרת הערעור, טענו המבקשים כי שגה בית הדין האזורי שעה שהרשיע אותם בעבירות שיוחסו להם, משלא הוכח מעבר לספק סביר כי העובדים אשר שהו באתר העבודה ללא היתר, הועסקו על ידם. בנוסף, טענו המבקשים כי בית הדין האזורי לא העניק משקל ראוי לשיקולים לקולה העומדים לזכותם, ובכלל זאת למצבם הכלכלי הקשה, ולהיעדרן של הרשעות קודמות בעניינם. בית הדין הארצי דחה את הערעור על הכרעת הדין, בקבעו כי "הוכח כי העובדים שהועסקו ללא היתר עבדו בעבודות שלד (טפסנות וברזלנות)", ומאחר ש"סוג העבודה שביצעו העובדים ללא היתר היה סוג העבודה עליה הייתה מופקדת החברה באתר, הרי שקמה החזקה כי עובדים אלה הועסקו על ידי החברה". בהמשך לכך, התייחס בית הדין הארצי לטענות רבות ומגוונות שהעלו המבקשים לצורך סתירת החזקה האמורה, ודחה אותן. כמו כן, קבע בית הדין הארצי, כי "צודקים המערערים [המבקשים] כי לא היה מקום להביא במסגרת סקירת הראיות את תוכנה של החקירה שנערכה למר סטרוסטה [מנהל פרויקט בחברת "חיים זקן" באתר הבניה - א.ש] במועד הביקורת, שכן מר סטרוסטה לא העיד בבית הדין", ואולם "המסקנה שהחברה העסיקה את העובדים אינה מבוססת על אמירותיו של מר סטרוסטה בחקירתו".

עם זאת, מצא בית הדין הארצי לקבל את הערעור על גזר דינו של בית הדין האזורי באופן חלקי, כמפורט להלן: סכום הקנס שהושת על המבקש 2 הופחת מ-52,000 ₪ ל-40,000 ₪; ובנוגע לקנס בסך של 233,600 ₪, אשר הוטל על החברה, הוגדל מספר התשלומים לתשלומי, מ-30 ל-60 תשלומים.

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה לרשות ערעור, היא הבקשה המונחת לפניי, נטען באריכות כי שגה בית הדין הארצי כאשר אימץ את המסקנות העובדתיות שנקבעו בפסק דינו של בית הדין האזורי, וכי "לא היה מקום להפעיל את החזקה השיפוטית במיוחד לאור העובדה כי היו קבלנים אחרים ועובדים אחרים אשר אינם קשורים למבקשת". עוד נטען, כי לא היה מקום להרשיע את המבקש 2 "בהסתמך על ראיות נסיבתיות", מאחר ש"מנהל הפרויקט אשר נכח שם כל הזמן היה אמון על בדיקת כל העובדים הנכנסים לשערי האתר ובמיוחד לאור העובדה כי עבדו שם קבלנים רבים אשר אין למבקשים כל קשר אליהם". בנוסף, השיגו המבקשים על גובה הקנס שהושת על החברה, בציינם כי "לא היה מקום להטיל קנס כה גבוה, במיוחד לאור מורכבות התיק והספק הרב אשר העלו המבקשים" במהלך ניהולו.

דין והכרעה

6. הלכה היא, כי רשות לערער ב"גלגול שלישי" תינתן, רק מקום בו עולה שאלה משפטית עקרונית אשר חורגת מעניינם של הצדדים; או כאשר סבור בית המשפט כי קיים חשש לאי צדק מהותי שנגרם למבקש או לעיוות דין אשר יורד לשורשו של ההליך (רע"פ 8423/16 דגן נ' מדינת ישראל (9.11.2016); רע"פ 8588/16 משה נ' מדינת ישראל (8.11.2016); רע"פ 8280/16 אליהו נ' מדינת ישראל (8.11.2016)). כאשר עניינה של הבקשה בחומרת העונש, רשות לערער תינתן רק במקרה שבו העונש חורג, באורח מהותי, ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (רע"פ 7869/16 רבנסרי נ' מדינת ישראל (30.10.2016); רע"פ 7773/16 חננאל נ' מדינת ישראל (16.10.2016); רע"פ 7296/16 פלוני נ' מדינת ישראל (21.9.2016)). הבקשה שלפניי איננה עומדת באמות המידה האמורות, ומטעם זה בלבד יש כדי לדחותה.

עוד יש להוסיף, כי רובה המכריע של הבקשה עוסק בתקיפת ממצאיו העובדתיים של בית הדין האזורי, שעה שידוע כי ערכאת הערעור לא תתערב בקביעות מעין אלו, אשר נעשו על ידי הערכאה הדיונית, על אחת כמה וכמה עת עסקין בערכאת ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 6590/16 זידאן נ' מדינת ישראל (7.9.2016); רע"פ 4965/16 נ.ש.מ.ע אחזקות בע"מ נ' מדינת ישראל (25.8.2016); רע"פ 5646/16 רג'בי נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים (14.8.2016)). הכרעת דינו של בית הדין האזורי מבוססת על ממצאי עובדה ומהימנות מובהקים, ממצאים אליהם נדרש בית הדין הארצי באופן מקיף ומעמיק, בהתייחסו לטענות שהעלו המבקשים בהליך הערעור. לאור זאת, ונוכח התרשמותי כי הבקשה דן מהווה ניסיון לערוך "מקצה שיפורים" לתוצאת הערעור בבית הדין הארצי, סבורני כי אין כל הצדקה להתערבותו של בית משפט זה.

7. הבקשה נדחית, אפוא.

ניתנה היום, י"ג בחשוון התשע"ז (14.11.2016).

ש ו פ ט

